

Ūkininkams ir kitiems augintojams rekomenduojama imtis atsargumo priemonių, siekiant kuo labiau sumažinti riziką nusipirkti ir naudoti nelegalius pesticidus:

7. Visada pirkite produktus tik originaliose pakuotėse, pažymėtosse originaliomis etiketėmis lietuvių kalba (arba trikalbėmis etiketėmis lietuvių, latvių ir estų kalbomis), kurios tvirtai laikosi ant pakuotės, nes buvo pritvirtintos gamybos proceso metu. Originali etiketė – tai ne paprastas lipdukas, o Valstybinės augalininkystės tarnybos produkto registracijos metu patvirtintas dokumentas, kuriame nurodyta visa privaloma informacija, įskaitant:
 - produkto registracijos Lietuvoje numerį;
 - saugos ir rizikos frazes;
 - Lietuvos sąlygoms tinkamas naudojimo rekomendacijas;
 - gamintojo ir platintojų Lietuvoje kontaktinius duomenis.
8. Jei kilo abejonų dėl produkto kokybės, pirmiausia kreipkitės į platintoją, iš kurio įsigijote produktą, taip pat galite kreiptis į produkto gamintoją ir Valstybinės augalininkystės tarnybos regioninių skyrių specialistus (www.vatzum.lt).
9. Visi oficialūs gamintojai, siekdami apsaugoti savo produktą nuo klastojimo, naudoja matomus apsaugos ženklus, pvz.: specialų etiketės ir pakuotės dizainą, hologramas, ant pakuotės ir (arba) kamštelio įspaudžiamus gamintojo logotipus ir kt., arba plika akimi nematomus žymeklius – specialias chemines medžiagas, dedamas į patį produktą ir lengvai atpažįstamas gamintojų laboratorijose.
10. Gamybos proceso metu ant pakuotės lazeriu ar kitokiu būdu įrašomas partijos numeris, pagaminimo data, o ant kai kurių produktų pakuočių pažymimi ir brūkšniniai kodai. Pagal šiuos duomenis gamintojo atstovai gali lengvai nustatyti, ar produktas yra originalus.

Reglamentavimas

Pagal Europos Sąjungos teisės aktus atliekama augalų apsaugos produktų registracija yra suderinta visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Kai veiklioji medžiaga yra įregistruojama Europos Sąjungos lygmeniu, produktas, kurio sudėtyje yra šios medžiagos, gali būti registruojamas kiekvienoje valstybėje narėje.

Visi Lietuvoje tiekiami rinkai, parduodami ir naudojami augalų apsaugos produktai privalo būti įregistruoti ir įtraukti į registruotų augalų apsaugos produktų sąrašą www.vatzum.lt

Nelegalu tiekti rinkai ir naudoti iš kitos Europos Sąjungos valstybės įvežtus produktus, nebent jiems būtų suteiktas lygiagrečios prekybos leidimas. Lygiagrečios prekybos leidimai produktams, registruotiems trečiojoje šalyje ir importuojamiems iš trečiųjų šalių, nesuteikiami. Produkto iš kitos ES valstybės narės, nei nurodyta lygiagrečios prekybos leidime, pristatymas vertinamas kaip neteisėta veika.

Augalų apsaugos produktai laikomi tapačiais Lietuvoje registruotiems produktams, jeigu:

- a) juos pagamino ta pati įmonė, asocijuotoji įmonė arba jie buvo pagaminti pagal licenciją taikant tą patį gamybos procesą;
- b) jie yra tapatūs savo specifikacija ir veikliųjų medžiagų, apsauginių medžiagų bei sinergiklių kiekiu ir formuliacijos rūšimi;

ir

- c) juose esantys koformuliantai ir pakuotės dydis, medžiaga ar forma, kurie atsižvelgiant į galimą neigiamą poveikį produkto saugai žmonių ar gyvūnų sveikatos arba aplinkos aspektu, yra tokie patys arba lygiavertiniai.

Prieš suteikiant lygiagrečios prekybos leidimą, pirmiausia du augalų apsaugos produktai yra lyginami, siekiant nustatyti, ar jie turi bendrą kilmę arba, kitaip tariant, ar jie pagaminti to paties gamintojo. Jei bendra kilmė nustatyta, svarstomi kiti du tapatumo aspektai.

VISADA PRANEŠK APIE ĮTARTINUS PESTICIDUS!

Būk atsakingas!

Pranešk apie nelegalių ir falsifikuotų pesticidų platinimą bei naudojimą
nemokamu pasitikėjimo telefonu 8 800 20066

Kad visų mūsų kasdienis maistas būtų kokybiškas ir saugus, būtina laikytis augalų apsaugos teisės aktų reikalavimų, platinti ir naudoti tik registruotus augalų apsaugos produktus. Saugokite Lietuvos gamtą, rūpinkitės savo, artimųjų ir aplinkinių sveikata.

Būk budrus!

Nelegalūs pesticidai!

www.illegalpesticides.eu

**AR ŽINAI,
KĄ PERKI?**

Būk budrus!

Nelegalūs pesticidai!

Kas yra nelegalūs pesticidai?

- Tai dažniausiai nelegaliai iš Azijos šalių įvežami pesticidai. Pastebima tendencija, kad į Europos Sąjungos valstybes importuojamos veikliosios medžiagos arba preparatai, kurie vėliau nelegaliai supakuojami, paženklinami ir taip paruošiami parduoti Europos Sąjungos rinkoje. Be to, jau paruošti prekybai pesticidai tiesiogiai importuojami į ES.
- Nelegalius pesticidus bandoma pateikti kaip teisėtus augalų apsaugos produktus, neteisėtai naudojantis lygiagrečios prekybos leidimais. Tai yra pavojinga ir neteisėta prekyba, kenkianti laisvo prekybos, tai yra teisėtų augalų apsaugos produktų, kuriems pagal lygiagrečios prekybos tvarką suteiktas leidimas prekiauti ES rinkoje, judėjimo Europos Sąjungoje patikimumui.
- Nelegalūs pesticidai nėra ištirti, įvertinti ir įregistruoti, kad juos būtų galima saugiai parduoti Europos Sąjungoje, taigi jie neatitinka griežtų Europos Sąjungos saugos ir kokybės reikalavimų, taikomų legaliems augalų apsaugos produktams.
- Pagal Europos Sąjungos teisės aktus reikalaujama, kad prieš tiekiant augalų apsaugos produktus į rinką jų registracijos proceso metu būtų įrodyta, kad produktai neturi jokio kenksmingo poveikio žmonių arba gyvūnų sveikatai ar jokio nepriimtino poveikio aplinkai ir yra neabejotinai naudingi augalams auginti. Todėl niekas negali būti tikras dėl nelegalių pesticidų saugumo.
- Nelegalūs produktai nėra reguliuojami ir kontroliuojami, todėl neįmanoma sužinoti, kokių medžiagų yra jų sudėtyje. Tai gali sukelti ne tik didelį pavojų žmonių sveikatai, maisto ir aplinkos saugai, bet ir itin pakenkti ūkininkų pragyvenimo šaltiniams.

Nelegalių pesticidų keliami pavojai

Nelegalūs ir suklastoti pesticidai – tai rimtas pavojus ne tik visam derliui. Šiuose chemikaluose esančios toksinės medžiagos žmonėms gali sukelti nepagydomas ligas, o gamtai bei gyvūnijai padaryti neatitaisomas žalias.

Įspėjame, kad pirkdami ir naudodami nelegalius pesticidus augalų apsaugos produktų naudotojai gali:

- sukelti grėsmę savo arba purkštuvu operatoriaus sveikatai;
- turėti didelių nuostolių dėl pasėlių sunykimą;
- sukelti rimtą pavojų laukinei gamtai;
- užteršti vandenį ir dirvožemį;
- sukelti išnykimo pavojų vėliau auginamiems augalams;
- užteršti produkciją nežinomų medžiagų likučiais, taip sukeliant grėsmę maisto saugai;
- užsitraukti administracinę arba baudžiamąją atsakomybę;
- netekti išmokų.

Ūkininkams ir kitiems augintojams rekomenduojama imtis atsargumo priemonių, siekiant kuo labiau sumažinti riziką nusipirkti ir naudoti nelegalius pesticidus:

1. Augalų apsaugos produktus pirkite tik iš patikimų tiekėjų ir visada reikalaukite, kad jums būtų pateikta sąskaita. Produktų įsigijimo dokumentai, tuščia pakuotė ar pakuotė su nepanaudotais produkto likučiais kontroliuojančiosioms institucijoms padės ištirti visas aplinkybes, o jums leis reikalauti, kad būtų atlyginti patirti nuostoliai.
2. Įsitinkite, kad pardavėjas turi leidimą prekiauti augalų apsaugos produktais.
3. Mažesnė nei rinkos produkto kaina dažnai rodo, kad šis produktas nėra originalus, o veikiausiai yra klastotė. Jei kilo abejonių, būtinai pasiteiraukite pardavėjo, iš kur produktas buvo atvežtas.
4. Patikrinkite, ar produkto pavadinimas sąskaitoje ir važtaraštyje atitinka užsakymo produkto pavadinimą.
5. Jei jau esate susipažinę su produktu, patikrinkite, ar naujai pristatytas produktas yra tokios pat spalvos ir konsistencijos kaip ir jums žinomas produktas. Pagal lygiagrečios prekybos tvarką įvežto produkto išvaizda turi būti tokia pati, kaip ir Lietuvoje registruoto originalaus produkto, kuriuo remiantis išduotas prekybos leidimas.
6. Jei jums sako, kad produktas yra „toks pat, kaip pagamintas gamintojo X“ ir yra lygiagrečiai importuotas, paprašykite pateikti patvirtinimą, kad jis tikrai pagamintas gamintojo X. Taip pat pasiteiraukite, iš kurios šalies siūlomas produktas buvo įvežtas ir kokių pavadinimų jis ten parduodamas. Atminkite, kad prekybos lygiagrečiai importuojamiems produktams leidimai išduodami tik tokiems produktams, kurie:
 - a) įregistruoti tielti į rinką ir naudoti Europos Sąjungos valstybėje, iš kurios yra įvežami;
 - b) tapatūs Lietuvoje įregistruotiems produktams (daugiau apie tai žr. 5 lape).

Pagrindiniai faktai

- Pajamos, gaunamos iš pasaulinės prekybos padirbtais ir nelegaliais pesticidais, kasmet sudaro daugiau nei 4,4 mlrd. eurų.
- Šiaurės Rytų Europos regione, kuriame itin aktyviai veikia šios srities nusikalstamos organizacijos, kai kuriose valstybėse narėse daugiau nei 25 proc. naudojamų pesticidų yra įsigyti nelegaliai. Tai kelia rimtą pavojų daugeliui Europos valstybių, turinčių didelį žemės ūkio sektorių.
- Padirbtų ir nelegalių pesticidų prekybai vadovauja itin gerai organizuotos nusikaltėlių gaujos, išplėtojusios pasaulinius tiekimo tinklus, o savo neteisėtą veiklą dangstančios tikromis įmonėmis.
- Be rimto pavojaus visam derliui, ES nelegaliuose pesticiduose gali būti ir toksiškių medžiagų, keliančių didelį pavojų aplinkai ir žmonių sveikatai.